

SLOVENŠČINA na DLANI

interaktivno učno e-okolje

www.slo-na-dlani.si

SLOVENŠČINA NA DLANI

Izobraževanje na daljavo (MS Teams)

16. 4. 2020

Simona Pulko
Natalija Ulčnik, Polonca Šek Mertük

Prispevek je nastal v okviru projekta *Slovenščina na dlani* (JR-ESS-PROŽNE OBLIKE UČENJA).
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Univerza v Mariboru

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Slovenščina na dlani je interaktivno učno e-okolje,
namenjeno bogatitvi pouka slovenščine v osnovnih in srednjih šolah.
Zasnovano je na orodjih za avtomatsko tvorjenje in pregledovanje vaj, ki
so podprta s korpusom besedil, slovarskimi opisi frazemov in pregovorov
ter bazo znanja.

VEJICO STRESEM
IZ ROKAVA

SLOVNICA V
MALEM PRSTU

VEČ ZNAŠ,
VEČ VELJAŠ

IZ MALEGA
ZRASTE VELIKO

VSAK ZAKAJ
IMA SVOJ ZATO

SLOVENŠČINO POZNAM KOT LASTNO DLAN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Univerza v Mariboru

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Temeljna cilja projekta:

1. izdelava **učnega e-okolja za slovenščino**, ki spodbuja inovativne in prožne učne pristope ter razvoj novih metod poučevanja slovenščine;
2. priprava dokumenta, v katerem bodo opredeljene **smernice za prožne oblike učenja in poučevanja**.

Namen izobraževanja:

- predstaviti izdelane smernice za delo z učnim e-okoljem *Slovenščina na dlani*,
- seznaniti z možnimi načini vključevanja smernic v učni proces,
- seznaniti z zasnovo strateškega dokumenta in aktivnostmi, povezanimi z njim.

Naloga sodelujočih VIZ → izvajanje strategij prožnih oblik učenja.

POMEMBNO:

- VIZ z letnim delovnim načrtom za šolsko leto **2020/2021 sprejmejo strateški dokument** na področju prožnih oblik učenja, oblikovan na podlagi smernic za inovativne učne pristope in metode, ki izhajajo iz specifik našega učnega e-okolja;
- v šolskem letu **2020/2021** navedene strateške ukrepe **uvedejo v učni proces** pri predmetu slovenščina.

Izdelane **smernice** za delo z učnim e-okoljem *Slovenščina na dlani:*

- nenehen dostop do učnih virov (kjer koli, kadar koli, kdor koli),
- osredinjenje učenja na učečega se, učečo se (diferenciacija in individualizacija učenja, zagotavljanje enakih možnosti),
- skupno in družbeno učenje, ustvarjanje povezane učne skupnosti (mreženje),
- izkustveno učenje,
- spontano učenje,
- reševanje problemov,
- avtentične oblike dela,
- formativno spremljanje,
- takojšnja in kvalitetna povratna informacija,
- samovrednotenje in vrstniško vrednotenje.

Možni **načini vključevanja** izdelanih smernic v učni proces

Posamezne faze učne ure:

- **uvodna motivacija:** izberemo naloge, ki jih uporabimo za motivacijo učencev in učenk (primer: vaja iz pravopisa ali slovnice, ki vključuje igričarske elemente);
- **osrednji del učne ure:** izberemo naloge, s pomočjo katerih lahko učenci in učenke usvajajo novo snov ali ponavljajo in utrjujejo že usvojeno učno snov (primer: spoznavanje besedilne vrste);
- **zaključni del učne ure:** izberemo naloge, s pomočjo katerih učenke in učenci npr. tvorijo besedilo izbrane besedilne vrste (primer: poustvarjanje, tvorjenje besedila izbrane besedilne vrste);
- **izvedba celotne učne ure:** izberemo nalogo za uvodno motivacijo, naloge za osrednji del učne ure in nalogo ali več nalog višjih taksonomskih stopenj (uporaba, analiza, tudi sinteza) za zaključni del (primer: spoznavanje frazemov).

Domače naloge:

učencem in učenkam dodelimo naloge iz e-okolja, s pomočjo katerih jih navajamo na samostojno delo in učenje (primer: doma preberejo besedilo, pri učni uri rešujejo naloge, vezane na prebrano besedilo; če pri pouku uporabimo katero od posrednih učnih oblik (samostojno delo, delo v dvojicah ali skupinsko delo), lahko delo tudi individualiziramo oz. diferenciramo).

Dopolnilni pouk:

naloge iz e-okolja uporabimo za dodatno vadenje učne snovi; delo individualiziramo, delo osredinimo na učenca, učenko (primer: vaje iz pravopisa).

Dodatni pouk:

naloge iz e-okolja uporabimo za utrjevanje, nadgradnjo, poglobljanje učne snovi, problemski pouk (primer: vaje iz slovnice); prim. tudi raziskovalno delo in projektno delo.

Raziskovalno delo:

vkjučimo naloge, ki so predstavljene kot izziv za uporabnike in uporabnice e-okolja; naloge uporabimo kot izhodišča za nadaljnje raziskovalno ukvarjanje s tematiko (primer: raziskovanje poznavanja in rabe pregovorov, izvedba ankete).

Projektno delo:

izberemo naloge, ki od učencev in učenk terjajo več časa (primer: priprava slovarskih opisov frazemov in pregovorov).

Možnosti vključevanja učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* z vidika rabe informacijske tehnologije:

- računalnik (npr. delo v računalniški učilnici; delo doma),
- tablica (npr. delo v matični učilnici, izposoja tablic v knjižnici; delo doma),
- pametni telefon (npr. delo doma).

Možnosti rabe učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* z vidika učnih oblik:

- individualno delo (samostojno učenje, lastne ideje, lastne rešitve problemov, osebni zorni kot ...),
- delo v dvojicah (učenje v paru, aktivno sodelovanje, razvijanje komunikacijskih in socialnih veščin, empatije ...),
- delo v skupini (sodelovalno učenje, sposobnost skupinskega iskanja rešitev, prilagajanje, razvijanje komunikacijskih in socialnih veščin, empatije ...).

Možnosti rabe učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* z vidika metod dela:

- delo z avtentičnimi primeri;
- delo z odlomkom, z besedilom;
- delo z zvočnimi in video posnetki;
- sodelovalno učenje;
- diskusija;
- metoda razlage;
- metoda pogovora (tudi spletnega);
- metoda samostojnega dela;
- projektno delo;
- raziskovalno delo ...

Možnosti rabe učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* z vidika aktivnosti učech se:

- sledenje samodejnemu vodenju skozi e-okolje;
- sledenje navodilom učitelja, učiteljice;
- samostojno izbiranje sklopov in vsebin (samoregulacija učenja);
- vpogled v uspešnost reševanja in napredek (statistika) ...

Možnosti rabe učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* z vidika vloge učitelja, učiteljice:

- izbiranje in dodeljevanje nalog posameznih učencem, učenkam;
- izbiranje in dodeljevanje nalog posameznim skupinam;
- usmerjanje dela učencev in učenk;
- povratna informacija o samoovrednotenih nalogah in nalogah, ki so jih ovrednotili vrstniki;
- spremljanje uspešnosti in napredka posameznikov, posameznic in/ali skupin (možnost formativnega spremljanja) ...

Strategije prožnih oblik učenja pri pouku slovenščine so usklajene z učnimi načrti oz. katalogi znanj.

Zajemajo:

- ozaveščanje o odgovornem poseganju v splet,
- spodbujanje učenja z vključevanjem informacijskih tehnologij,
- delo z informacijskimi tehnologijami pri posameznih učnih aktivnostih,
- prepoznavanje kakovostnih spletnih strani z informacijami o jezikovnih vprašanjih,
- iskanje informacij o jezikovnih vprašanjih na spletu,
- reševanje jezikovnih zadreg z rabo ustreznih jezikovnih priročnikov v e-obliki (pravopisni, slovnični, slovarski priročniki v e-obliki),
- doseganje ciljev pouka slovenščine z rabo učnih e-okolij za učenje slovenščine,
- doseganje ciljev pouka slovenščine z rabo tablic in pametnih telefonov (občasna in smiselna raba, zlasti pri delu v dvojicah ali v manjših skupinah).

Strategije naj bi v širšem smislu pripomogle k razvijanju digitalnih zmožnosti in hitrejšemu ter h kakovostnejšemu doseganju učnih ciljev.

Načini vključitve prožnih oblik učenja v pouk slovenščine so vezani na vključevanje smernic za delo z učnim e-okoljem *Slovenščina na dlani* v učni proces.

Nanašajo se na:

- vključevanje informacijske tehnologije, delo z računalniki, s tablicami ali pametnimi telefoni (hitro in učinkovito posredovanje podatkov),
- spodbujanje sodelovalnega učenja,
- spodbujanje samovrednotenja in vrstniškega vrednotenja (kritičen razmislek o ustreznosti odgovorov, sposobnost primerjanja odgovorov ...),
- izvajanje formativnega spremljanja (samodejna obdelava podatkov, statistika rezultatov, dosežkov ...).

Specifike in prednosti učnega e-okolja

Slovenščina na dlani

- prosto dostopno, prilagojeno za delo preko spletnih brskalnikov z računalniki, s tablicami in pametnimi telefoni;
- učenje kjer koli in kadar koli, nenehen dostop do učnih virov;
- omogoča projiciranje in tiskanje izbranih delov;
- dvig motiviranosti uporabnikov, uporabnic za učno snov in izvajanje vaj, nalog (grafično oblikovanje, igričarski elementi, upoštevanje predznanja ...);
- individualno in skupinsko delo;
- spontano učenje, problemski pristop, kritično in ustvarjalno razmišljanje, analitično-sintetično razmišljanje, reševanje problemov in podjetnost;
- (delno) avtomatsko ocenjevanje; takojšnja povratna informacija o uspešnosti;
- ustvarjanje povezane učne skupnosti (mreženje);
- ...

Aktivnosti v zvezi s strateškim dokumentom na področju prožnih oblik učenja:

- sprejem z letnim delovnim načrtom za šolsko leto **2020/2021**
(objava na spletni strani VIZ ali izjava o sprejetju strategije z datumom sprejema in podpisom odgovorne osebe VIZ, dostavljena izvajalcu projekta);
- uvedba strateških ukrepov v učni proces pri pouku slovenščine v šolskem letu **2020/2021**.

Končni cilj je, da VIZ izdelano učno e-okolje *Slovenščina na dlani* s pripadajočimi metodami dela (po predhodnem usposabljanju učiteljev in učiteljic) vključijo v učni proces pri pouku slovenščine.

Uspešna izvedba strategij prožnih oblik učenja na vzgojno-izobraževalnih zavodih se upošteva kot rezultat projekta.

DISKUSIJA

Strateški dokument

- zasnova strateškega dokumenta (priloga v poslanem dokumentu)
- oblikovanje končne podobe strateškega dokumenta → sodelovanje z VIZ in smiselno upoštevanje:
 - morebitnih omejitev,
 - specifičnih okoliščin za vključitev strategije,
 - tehničnih ter drugih zmogljivosti posameznih VIZ (opremljenost z računalniki, tablicami ipd.).

Strategije

- razvijanje digitalnih zmožnosti
- hitrejša in kakovostnejša doseganje učnih ciljev

1. doseganje ciljev pri predmetu slovenščina z rabo učnega e-okolja *Slovenščina na dlani*;
2. spodbujanje učenja z vključevanjem informacijskih tehnologij pri posameznih učnih aktivnostih (doseganje ciljev pri predmetu slovenščina z rabo računalnikov, tablic in pametnih telefonov; pri slednjih občasna in smiselna raba, zlasti pri delu v dvojicah ali v manjših skupinah);
3. ozaveščanje o odgovornem poseganju v splet, iskanje informacij o jezikovnih vprašanjih na spletu, prepoznavanje kakovostnih spletnih strani z informacijami o jezikovnih vprašanjih;
4. spodbujanje samovrednotenja in vrstniškega vrednotenja (kritičen razmislek o ustreznosti odgovorov, sposobnost primerjanja odgovorov ...);
5. spodbujanje sodelovalnega učenja (razvijanje empatije ...);
6. izvajanje formativnega spremljanja v okviru učnega e-okolja *Slovenščina na dlani* (takojšnja povratna informacija, samodejna obdelava podatkov, statistika rezultatov, dosežkov ...).

HVALA ZA POZORNOST.

VEJICO STRESEM
IZ ROKAVA

SLOVNICA V
MALEM PRSTU

VEČ ZNAŠ,
VEČ VELJAŠ

IZ MALEGA
ZRASTE VELIKO

VSAK ZAKAJ
IMA SVOJ ZATO

SLOVENŠČINO POZNAM KOT LASTNO DLAN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Univerza v Mariboru

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST